

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย โดยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากร 5 กลุ่ม คือประธานกลุ่มโรงเรียน จำนวน 151 คน ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นกรรมการกลุ่มโรงเรียนโดยตำแหน่งจำนวน 1,006 คน กรรมการกลุ่มครูผู้สอนซึ่งได้รับการเลือกตั้ง จำนวน 619 คน หัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน จำนวน 151 คน และครูวิชาการสำนักงานจำนวน 191 คน รวมทั้งสิ้น 2118 คน
กลุ่มตัวอย่าง สำหรับตอบแบบสอบถาม กำหนดขนาดโดยใช้สูตร $n = N/1+Ne^2$ ของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 878 คน เป็นประธานกลุ่มจำนวน 110 คน กรรมการกลุ่มโดยตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 286 คน กรรมการกลุ่มครูผู้สอนที่ได้รับการเลือกตั้งจำนวน 243 คน หัวหน้าสำนักงาน จำนวน 110 คน และครูวิชาการสำนักงาน จำนวน 129 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งแบ่งออกเป็น

3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ
- ตอนที่ 2 งานที่กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
- ตอนที่ 3 ปัญหาในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย ไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง และรวบรวมส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 878 ชุด ได้รับคืนและสมบูรณ์ 743 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.62

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติของกลุ่มโรงเรียนและปัญหาในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สำหรับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีสถานภาพดังนี้ ด้านตำแหน่งราชการเป็นครูผู้สอนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียน ทำหน้าที่ในคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนในฐานะผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาเป็นกรรมการกลุ่มที่เป็นครูผู้สอน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 35-44 ปี

มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี รับราชการมาแล้วเป็นเวลา 11-15 ปี

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นจากงานที่ปฏิบัติของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

1. งานบริหารสำนักงาน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มโรงเรียน ปฏิบัติงานบริหารสำนักงานอยู่ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ของกลุ่มโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งพบว่าปฏิบัติงานนี้อยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกพิจารณารายกลุ่ม ทั้งห้ากลุ่มมีความเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติงานบริหารสำนักงานอยู่ในระดับมาก

เรื่องที่ทั้งห้ากลุ่มเห็นว่าปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ของกลุ่มโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

เรื่องที่ทั้งสี่กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ประธานกลุ่ม มีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ จัดทำเอกสารที่จำเป็นเกี่ยวกับงานธุรการ ของสำนักงานของกลุ่มให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการปฏิบัติงาน

เรื่องที่ครูวิชาการสำนักงานและหัวหน้าสำนักงานกลุ่มโรงเรียน มีความเห็นว่า ปฏิบัติมากที่สุด คือ มีเอกสารที่จำเป็นในการปฏิบัติงานสำนักงาน เช่น สมุดลงเวลา เอกสารทะเบียนบัญชีต่าง ๆ สมุดนิเทศ ฯลฯ เพียงพอกับการปฏิบัติงาน

2. งานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานศูนย์วิชาการอยู่ในระดับมาก ยกเว้น เรื่อง

การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนและส่งเสริม เชิญชวนให้ครูมาใช้บริการศูนย์วิชาการเพิ่มจำนวนขึ้น

การผลิตสื่อการเรียนการสอน ได้ตรงกับความต้องการของครู

การผลิตสื่อการเรียนการสอน ได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหาทุกกลุ่มประสบการณ์

การออกไปให้บริการและนำเสนอสื่อการเรียนการสอนให้โรงเรียนทราบ

การประเมินผลความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอน ความถี่ในการใช้บริการของแต่ละโรงเรียน ความคล่องตัวในการใช้และการส่งคืนสื่อการเรียนการสอนตามกำหนด

การศึกษาและคิดค้นรูปแบบการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในรูปแบบใหม่ ๆ แปลก ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

การจัดกิจกรรมเผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยการสาธิต อบรมสัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแยกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกได้แก่ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงาน มีความเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานศูนย์วิชาการสำนักงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งอีกกลุ่มหนึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานศูนย์วิชาการอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 5 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานศูนย์วิชาการอยู่ในระดับมาก และมีความเห็นตรงกันอีกว่า เรื่องที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ ผลิตสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาทุกกลุ่มประสบการณ์

เรื่องที่ประธานกลุ่มโรงเรียน หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงาน มีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ

- การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
- การจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์
- การออกบริการและนำเสนอสื่อการสอนให้โรงเรียนทราบ

เรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการสำนักงาน และครูผู้สอนเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แต่ประธานกลุ่มโรงเรียน และหัวหน้าสำนักงานเห็นว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ การผลิตสื่อการเรียนการสอนได้ตรงกับความต้องการของครู

เรื่องที่หัวหน้าสำนักงาน ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แต่ประธานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงานมีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมากคือ ประเมินผลความสามารถในการใช้สื่อการเรียนการสอน ความถี่ของการใช้บริการแต่ละโรงเรียน และการส่งคืนสื่อการเรียนการสอนตามกำหนด

เรื่องทั้งสี่กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยแต่อีกหนึ่งกลุ่มมีความเห็นแตกต่างออกไป ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าเรื่องประเมินผลการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ครูวิชาการสำนักงาน เห็นว่าเรื่อง ศึกษาและคิดค้นรูปแบบการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในรูปแบบใหม่ ๆ แปลก ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม

โรงเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ประชาชนกลุ่มเห็นว่า เรื่องจัดกิจกรรมเผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยการสาธิต อบรมสัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เรื่องที่ความคิดเห็นของสีกกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ ซ่อมแซม บำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน เครื่องมือ อุปกรณ์ หนังสือ สิ่งพิมพ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

3. งานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานห้องสมุดอยู่ในระดับมาก ยกเว้นเรื่อง

จัดทำแผนปฏิบัติงานห้องสมุด ที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล

จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา

จัดครูเข้าไปช่วยปฏิบัติงานตลอดจนจัดนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

จัดกิจกรรมเผยแพร่การใช้ห้องสมุดด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นการจัดนิทรรศการ การประกวดต่าง ๆ

การจัดป้ายนิเทศตลอดจนการจัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่ที่นำสนใจเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าอ้างอิงให้โรงเรียนในกลุ่มทราบ

จัดทำสถิติการใช้บริการห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนไว้และประเมินผลการใช้บริการห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของแต่ละโรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายกลุ่ม ประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงาน มีความเห็นว่ากลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานห้องสมุดอยู่ในระดับมาก แต่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรื่องที่ทำทั้งกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า การปฏิบัติงานห้องสมุดของกลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับมากคือเรื่อง จัดหาครุภัณฑ์ที่จำเป็นให้เพียงพอและจัดวางให้เหมาะสมสะดวกต่อการใช้และการบริการ เช่น ชั้นวางหนังสือ ตู้เก็บหนังสือ ตู้เก็บเอกสาร ฯลฯ และจัดทำทะเบียนหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานและการให้บริการ ตรงตามจำนวนที่มีอยู่จริงและเป็นปัจจุบัน

เรื่องที่ทั้งห้ากลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานห้องสมุดอยู่ในระดับน้อย คือ ประเมินผลการให้บริการห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของแต่ละโรงเรียน

เรื่องที่ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีความเห็นว่ากลุ่มโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมากแต่ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนมีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ การสร้างความสัมพันธ์กับครูและนักเรียนตลอดจนผู้เกี่ยวข้องให้เกิดความรู้ความเข้าใจอันดี เพื่อให้เกิดการยอมรับ สนับสนุนและร่วมมือในการดำเนินงาน เช่น การโฆษณา การบริการข่าวสาร และเรื่องการจัดกิจกรรมเผยแพร่การใช้ห้องสมุดด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ และการประกวดต่าง ๆ การจัดป้ายนิเทศตลอดจนการจัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือใหม่ที่น่าสนใจเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าแจ้งให้โรงเรียนในกลุ่มทราบ

เรื่องที่ประธานกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าสำนักงานกลุ่มมีความเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เรื่องการจัดบรรยากาศภายในห้องสมุดให้เอื้อต่อการอ่าน การศึกษาค้นคว้าและการให้บริการโดยคำนึงถึง แสงสว่าง ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม และเรื่องกำหนดแนวปฏิบัติในการให้บริการในกลุ่ม การยืมการหมุนเวียนและการติดตามการใช้หนังสือ แต่ครูผู้สอนและครูวิชาการสำนักงานกลุ่ม มีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และครูวิชาการสำนักงานกลุ่มมีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ เรื่องการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา และจัดทำสถิติผู้ให้บริการห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนไว้ แต่ประธานกลุ่มและหัวหน้าสำนักงานกลุ่มมีความเห็นว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เรื่องที่ประธานกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นว่า ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ เรื่องจัดครูเข้าไปช่วยปฏิบัติงานตลอดจนจัดนักเรียนช่วยงานห้องสมุด แต่หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน มีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและหัวหน้าสำนักงานกลุ่มมีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือการจัดทำบัตรรายการเพื่อสะดวกต่อการใช้หนังสือในห้องสมุดแต่ประธานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงานกลุ่ม มีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 ปัญหาในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน

1. ปัญหาการบริหารสำนักงาน ผลการวิจัยพบว่า งานบริหารสำนักงาน มีปัญหาอยู่ใน

ระดับน้อย ยกเว้น เรื่อง การหย่อนประสิทธิภาพของการเตรียมการจัดประชุม ทำให้งานสำคัญ ๆ ของกลุ่มโรงเรียนล้มเหลว ขาดการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้ปฏิบัติงาน และขาดการวางแผนเกี่ยวกับการจัดแผนผังอาคารสถานที่ พบว่าเป็นปัญหาน้อยที่สุด

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่มและรายชื่อ ทั้ง 5 กลุ่ม เห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เรื่องที่เห็นความเห็นแตกต่างกัน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและครูวิชาการสำนักงาน เห็นว่าเป็นปัญหาระดับน้อย แต่ประธานกลุ่มและหัวหน้าสำนักงานกลุ่มมีความเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ขาดการประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน และเรื่องผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดระเบียบงานภายในสำนักงาน ทำให้การติดต่อประสานงานของกลุ่มโรงเรียนไม่สะดวก

เรื่องที่ประธานกลุ่ม ครูผู้สอนและหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีความเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยที่สุด แต่ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการสำนักงานกลุ่ม เห็นว่ามีปัญหาน้อย คือ เรื่องการหย่อนประสิทธิภาพของการเตรียมการจัดประชุมทำให้งานสำคัญ ๆ ของกลุ่มโรงเรียนล้มเหลวและขาดการวางแผนเกี่ยวกับการจัดแผนผังอาคารสถานที่สำนักงานตลอดจนไม่คำนึงถึงบรรยากาศ ให้เหมาะสมกับสภาพของสถานที่

ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีความเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่ประธานกลุ่ม ครูวิชาการสำนักงาน เห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุด เรื่องที่คำสั่งมอบหมายงาน ไม่มีรายละเอียดของงานที่ชัดเจนและครบถ้วนยากต่อการปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลบางงานขาดคนรับผิดชอบ

2. ปัญหาทางศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า งานศูนย์วิชาการของกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาเรื่องขาดพาหนะขนส่งเครื่องมืออุปกรณ์ที่มีขนาดใหญ่ พบว่าเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มและรายชื่อทั้ง 5 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่ที่เห็นว่าเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องขาดพาหนะขนส่ง เครื่องมือ อุปกรณ์ที่มีขนาดใหญ่

3. ปัญหาทางห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า งานห้องสมุดของกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่มและรายข้อ ทั้งห้ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่ามีปัญหา
อยู่ในระดับน้อยทุกเรื่อง

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง "การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี" มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งจะนำมาอภิปรายและเสนอแนะดังนี้คือ

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนมากกว่าผู้บริหาร แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันระบบบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ครูผู้สอน เข้ามารับรู้บทบาทขึ้นจนถึงระดับที่
น่าพอใจ เพราะการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะสอบถามเฉพาะบุคคลที่รู้เรื่องและได้บริหารงานกลุ่มโรงเรียน
โดยตรงด้วยตัวเองอย่างใกล้ชิดเท่านั้น

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายถึงร้อยละ 91.79 เป็นหญิงเพียงร้อยละ 8.21
เท่านั้น จากจำนวนครูที่มีครูสตรีประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนครูทั้งหมด ในสังกัดสำนักงานการประม-
ติศึกษาจังหวัดอุดรธานี จากตัวเลขนี้มีประเด็นที่น่าสนใจคือ ทำไมครูสตรีจึงไม่เข้าไปมีบทบาทในการ
บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หรือมีก็อยู่ในระดับที่ต่ำมากผู้วิจัยเห็นว่าครูสตรีจะต้องเร่งสำรวจ
และพัฒนาตัวเองมากขึ้น เข้าไปมีบทบาทในการบริหารระดับพื้นฐานให้มากยิ่งขึ้น เพราะคณะกรรมการ
บริหารถ้ามีครูสตรี เข้ามาร่วมประชุมด้วยทำให้สามารถถ่วงถ่วงงานการระดมความคิด ในแง่มุมที่
ละเอียดลึกซึ้ง และรอบคอบยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อครูสตรีเอง และประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วย

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนถึงร้อยละ 75.91 มีอายุระหว่าง 25-44 ปี มีวุฒิ
ปริญญาตรี จำนวนถึงร้อยละ 78.47 ส่วนใหญ่รับราชการมาแล้ว 6-20 ปี จำนวนถึงร้อยละ 71.06
เป็นตัวเลขชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มความพร้อมในด้านกำลังคน ที่มีสมรรถภาพเพียงพอในการที่จะพัฒนา
งานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในการที่
จะพัฒนาเพื่อบรรลุมารกิจ ในการจัดการศึกษาตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประม
ติศึกษาแห่งชาติ ที่ต้องการให้กลุ่มโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงยิ่ง ๆ ขึ้น

2. การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานบริหารสำนักงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องการพัฒนาระบบงาน ประชาสัมพันธ์ของกลุ่มโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งมีความเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ วรจิตร มังคละแสน (2532) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานของ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ด้าน การประเมินผลและรายงานผล มีการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ และประเมินผลเมื่อสิ้นปี การศึกษา แล้วเผยแพร่ผลงานในที่ประชุมคณะกรรมการกลุ่มมากที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่าผลการวิจัยทั้งสองเรื่อง ได้สะท้อนความจริงที่กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติอยู่โดยทั่ว ไปคือมีการประชุมใหญ่ของกลุ่มโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ในการประชุมดังกล่าวจะมีวาระให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาในเทศกส์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบรรยายพิเศษและพบปะครู พร้อมทั้งนั้นจะใช้เวลา อีกครึ่งวัน ให้คณะกรรมการกลุ่มได้รายงานผลการปฏิบัติงานต่อที่ประชุม การประชุมเช่นนี้จะจัดขึ้น ในวันหยุดราชการ เป็นการประชุมโดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ ข้าราชการครูที่เข้าประชุม ต้องรับผิดชอบเรื่องค่าพาหนะ ค่าอาหารหรือค่าเบี้ยเลี้ยง โดยการเสียสละเงินส่วนตัว เอกสารที่จะประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานทั้งก่อนและหลังวันประชุมหรือแม้แต่ในวันที่จัดประชุม จะมีน้อยมาก กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาจะปฏิบัติเช่นนี้สืบต่อกันมาอย่างสม่ำเสมอ จนกลายเป็นประเพณี ของกลุ่มโรงเรียนไปแล้ว ในขณะที่ นอกจากนั้นคณะกรรมการกลุ่ม โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน ได้มี โอกาสพบปะและประชุมร่วมกันอยู่เสมอ อย่างน้อยเดือนละ 3-4 ครั้ง คือ ประชุมระดับอำเภอ เดือนละ 1 ครั้ง เป็นอย่างน้อย ประชุมคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง นอกจากนั้นพบปะกันเนื่อง ในโอกาสสำคัญที่แต่ละโรงเรียนจัดขึ้นหรืองานที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น ในท้องถิ่น มักจะเชิญผู้บริหารโรงเรียน ไปร่วมเป็นเกียรติ ผู้วิจัยเห็นว่า การพบปะกันอยู่เสมอทั้งในและนอก ระบบราชการ จะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คณะกรรมการกลุ่ม หรือผู้บริหารระดับกลุ่มโรงเรียนไม่ เห็นความจำเป็นและไม่พัฒนาประชาสัมพันธ์ของกลุ่มโรงเรียนอย่างเป็นระบบและจริงจัง เพราะ การไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ ผลงานที่มีประสิทธิภาพนี้เอง เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ทำให้การวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบทำนองเดียวกันคือ บุคลากรกลุ่มที่ได้ปฏิบัติงานนั้นด้วยตนเองจะมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติในระดับมาก บุคลากรกลุ่มที่ไม่ได้ปฏิบัติงานนั้นด้วยตนเองจะมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติในระดับน้อย เช่น การวิจัยครั้งนี้ พบว่า งานการจัดทำเอกสารที่จำเป็นเกี่ยวกับ งานธุรการของสำนักงานกลุ่มให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ผู้ปฏิบัติโดยตรงคือ หัวหน้าสำนักงาน ครู วิชาการสำนักงาน กรรมการกลุ่มเห็นว่าปฏิบัติมากแต่ประธานกลุ่มในฐานะที่เป็นผู้สั่งงาน ผู้ติดตาม

งานเรื่องนี้ยังเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการมีเอกสารที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น สมุดลงเวลา เอกสารทะเบียนบัญชีต่าง ๆ สมุดบันทึก ฯลฯ ครูวิชาการสำนักงานและหัวหน้าสำนักงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบด้วยตนเองเป็นประจำวัน เห็นว่าเป็นงานที่กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติมากที่สุด แต่กรรมการกลุ่มอื่น ๆ มีความเห็นแตกต่างจากผู้ปฏิบัติโดยตรง

ด้านการปฏิบัติงานศูนย์วิชาการ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ปฏิบัติงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องที่เป็นการปฏิบัติการเชิงรุก เช่น การประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน การออกไปบริการ และนำเสนอสื่อการเรียนการสอน การประเมินผลการใช้สื่อ การคิดค้นรูปแบบการดำเนินงานใหม่ ๆ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยการสาธิต ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบในงานวิจัยของ วรจิตร มังคละแสน (2532) ซึ่งได้ศึกษาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยเก็บข้อมูลจากศูนย์วิชาการกลุ่มทั้ง 151 กลุ่ม พบว่า ด้านการบริการวัสดุอุปกรณ์ ศูนย์วิชาการกลุ่มส่วนใหญ่มีการปฏิบัติและบริการ โดยวิธีให้ผู้รับบริการมารับบริการด้วยตนเองมากที่สุด เทคนิควิธีที่ศูนย์วิชาการกลุ่มจัดบริการแก่ครูมากที่สุด คือการใช้เทคนิคการประชุมสัมมนาจะเห็นได้ว่า โดยภาพรวมของการวิจัยแล้ว ผลการวิจัยสอดคล้องไปในแนวเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบในลักษณะเดียวกันกับการปฏิบัติงานด้านการบริหารสำนักงานกลุ่มโรงเรียน คือผู้ปฏิบัติที่มีหน้าที่รับผิดชอบต้องปฏิบัติ มีความเห็นว่าตนปฏิบัติงานด้านนั้นอยู่ในระดับมาก เช่น พบว่าการปฏิบัติการเชิงรุก ได้แก่ การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์วิชาการ การบริการข่าวสาร การจัดนิทรรศการ การออกบริการและนำเสนอสื่อการเรียนการสอนให้โรงเรียนทราบ โดยภาพรวมเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแยกเป็นกลุ่ม ๆ จะพบว่า ประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงาน เห็นว่าปฏิบัติมาก แต่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้แทนครูที่ได้รับการเลือกตั้งเห็นว่าปฏิบัติน้อย ผู้วิจัยเห็นว่า สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่าระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 ได้ระบุอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน แตกต่างจากระเบียบเดิม จึงทำให้บุคลากรแต่ละกลุ่มได้พยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่ระเบียบกำหนดไว้ ในขณะที่เดียวกันทำให้การเอาใจใส่ในบทบาทหน้าที่ ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่ต้องปฏิบัติโดยตรงลดน้อยลง การแก้ไขการมองภาพเช่นนี้อาจกระทำได้ โดยแต่ละฝ่ายต้องรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเอง ในคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

อย่างเป็นระบบมากขึ้นกว่าที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

ด้านการปฏิบัติงานห้องสมุดของกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มโรงเรียน ปฏิบัติงานห้องสมุดอยู่ในระดับมาก ยกเว้นเรื่องการประเมินผลการใช้บริการห้องสมุดโรงเรียนของแต่ละโรงเรียน และการจัดกิจกรรมเผยแพร่การใช้ห้องสมุดด้วยวิธีต่าง ๆ ผู้วิจัยเห็นว่า สาเหตุที่กลุ่มโรงเรียน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเผยแพร่วิธีการใช้ห้องสมุด การประเมินผลการใช้บริการห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของแต่ละโรงเรียนในระดับน้อย เพราะงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนเป็นงานเริ่มดำเนินการ แต่มีงานจะต้องทำหลายด้านจะเห็นได้จากเอกสารชุดฝึกอบรมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ : 2530)

ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานห้องสมุด โดยแบ่งเป็นงานใหญ่ ๆ ได้ 3 งานคือ

งานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการ

งานบริหาร ได้แก่ งานควบคุม จัดการโดยทั่วไป รวมถึงธุรการของห้องสมุดด้วย มีขอบข่าย คือ การวางแผนงาน การจัดคนเข้าทำงาน การจัดสถานที่ การติดตาม ประเมินผล งานธุรการ และงานประชาสัมพันธ์

งานเทคนิค ได้แก่ งานที่ต้องใช้ทักษะ ความชำนาญ ในการทำงานมีขอบข่ายงาน คือ การเลือก จัดซื้อ จัดหา แยกหมู่หนังสือ การลงทะเบียน การจัดเตรียมบริการการยืม การจัดทำบัตรรายการ การซ่อมหนังสือ การสำรวจหนังสือ

งานบริการ ขอบข่ายงาน คือ บริการให้อ่าน บริการให้ยืม ทั้งในและนอกห้องสมุด บริการหนังสือจอง บริการตอบคำถาม บริการแนะนำ บริการอื่น ๆ เช่น ช่วยครูในเรื่องการสอนวิชาการใช้ห้องสมุด

จากขอบข่ายงานดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าในระยะเริ่มต้นซึ่งเพิ่งมีงบประมาณและความสามารถจัดห้องสมุดที่ยังไม่สมบูรณ์นัก โดยเริ่มต้นกลุ่มโรงเรียนละ 1 แห่งนั้น ภารกิจที่มากมายในการจัดห้องสมุดระยะบุกเบิกนี้ เป็นสาเหตุทำให้ผู้รับผิดชอบงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีเพียงคนเดียวและต้องทำหน้าที่งานวิชาการให้แก่กลุ่มโรงเรียนอีกงานหนึ่งด้วยนั้น ขัดจำกัดเรื่องเวลาและงบประมาณ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการติดตามประเมินผลตามโรงเรียนต่าง ๆ ได้ ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ คือ ควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือแก่ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน และจัดหาบุคลากรทำงานแก่ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนเพิ่มขึ้น จะทำให้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปสำหรับการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่ม โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 ผลการวิจัย พบว่า งานของกลุ่มโรงเรียนประศึกษามี 3 งาน คือ งานบริหาร งานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน การปฏิบัติงานทั้ง 3 งานอยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัย ที่มีผู้เสนอไว้ก่อนคือ อุดลย์ศักดิ์ วงศ์โกมลเชษฐ์ (2525) ได้ศึกษาความคิดเห็นและความคาดหวังของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 พบว่า บุคคลทั้งสองกลุ่มนี้มีความคาดหวังว่า คณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนควรปฏิบัติหน้าที่ในระดับมากทุกหน้าที่และในการปฏิบัติจริงนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่า คณะกรรมการ กลุ่มโรงเรียนมีการปฏิบัติงานจริงน้อยเกือบทุกเรื่อง สมชาย ปิ่นสุข (2526) ได้ศึกษาความคิดเห็น ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาในเขตการศึกษา 1 พบว่าบุคลากรทั้งสองกลุ่ม มีความเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานด้านวิชาการน้อย สุวิทย์ มุลคำ (2528) ได้ศึกษาการ ปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 ผลการศึกษานพบว่า กลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติงานต่าง ๆ ดังที่กล่าวแล้วอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ผู้วิจัย เห็นว่าผลการวิจัยมีข้อค้นพบที่แตกต่างกันนั้นเป็นเพราะ ความแตกต่างในเรื่องระยะเวลาของการ วิจัย ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาสาระแตกต่างกัน ที่สำคัญที่สุด คือเดิมการกำหนดอำนาจหน้าที่ของบุคลากรในกลุ่มไม่ชัดเจน ปัจจุบันได้กำหนดไว้ชัดเจนมากขึ้น เดิมกลุ่มโรงเรียนไม่มีบุคลากร ทำงานประจำเต็มเวลา ปัจจุบันกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีหัวหน้า สำนักงานและครูวิชาการสำนักงานทำงานเต็มเวลา และงบประมาณที่กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ได้รับมีจำนวนมากขึ้น ไม่ว่า งานบริหารสำนักงาน งานศูนย์วิชาการและงานห้องสมุด ก็เป็นตัวอย่าง สำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลการวิจัยดังกล่าว

3. ปัญหาในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีทั้ง 3 งาน คืองานบริหารสำนักงานกลุ่ม งานศูนย์วิชาการกลุ่ม และงานห้องสมุดกลุ่ม มีปัญหาในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาเดียวที่พบว่า เป็นปัญหาในระดับมาก คือ ขาดมาทษะขนส่ง เครื่องมือ อุปกรณ์ที่มีขนาดใหญ่ และสิ่งที่เห็นว่าเป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ เรื่องการ ประชุมทั้ง เรื่องการหย่อนประสิทธิภาพของการเตรียมการจัดประชุม และเรื่องขาดการประชุมปรึกษา

หารีระหว่างผู้ปฏิบัติงาน ปัญหาที่พบในการวิจัยครั้งนี้ แตกต่างจากงานวิจัยซึ่งมีผู้ เสนอไว้ก่อน คือ ปัญหาที่สำคัญที่สุดที่พบในการวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านมา ได้แก่ ปัญหาบุคลากร เช่น โบนัส วิทยาลัย (2526) ได้ศึกษาการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพะเยา เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารระดับอำเภอ ครูใหญ่ และครู และเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ อาคารสถานที่ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน ชุมชนการเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชน ผลการศึกษา พบว่า มีปัญหามากในการบริหารงานบุคลากร ความสัมพันธ์ กับชุมชน ชุมชนการเงิน กิจกรรมนักเรียน และงานวิชาการ ลดหลั่นเป็นสำคัญ สุวิทย์ มูลคำ (2528) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ใน เขตการศึกษา 6 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือบุคลากรให้ความร่วมมือน้อย และ วัฒน นาคพันธ์ (2528) ได้ศึกษาการวางแผนของกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พังงา : การศึกษาเฉพาะกรณี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่พบบน มีทั้งปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้าน งบประมาณ ปัญหาด้านการจัดการและปัญหาด้านอื่น ๆ ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผลการวิจัยครั้งนี้แตกต่าง ไปจากการวิจัยอื่นมีสาเหตุมาจากหลายตัวแปร เช่น วัน เวลา สถานที่ และกลุ่มประชากร ที่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมากคือ ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 และระเบียบเดิม คือ ระเบียบคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ซึ่งกำหนดงานของกลุ่มโรงเรียน กำหนดหน้าที่ของบุคลากร ไว้ชัดเจนต่างกันคือ เดิมกำหนดงานของกลุ่มโรงเรียนไว้ 6 งาน ประกอบด้วย งานวิชาการ อาคารสถานที่ บุคลากร กิจกรรมนักเรียน ชุมชนการเงิน และความสัมพันธ์กับ ชุมชน ปัจจุบันกำหนดงานของกลุ่มโรงเรียนไว้ 3 งานคือ งานบริหารสำนักงาน งานศูนย์วิชาการ และงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน สำหรับเรื่องอำนาจหน้าที่ของบุคลากร ระเบียบเดิม (พ.ศ. 2523) กำหนดไว้เฉพาะหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มและหน้าที่ของประธานกลุ่ม ไม่ได้กำหนดอำนาจไว้ด้วย ปัจจุบันระเบียบได้กำหนด อำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการกลุ่ม ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน ครูวิชาการสำนักงาน และครูวิชาการกลุ่มไว้อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรเร่งดำเนินการเสนอให้ ก.ค.

กำหนดตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน ไว้ที่กลุ่มโรงเรียนเพราะปัจจุบันตำแหน่งดังกล่าว ต้องยืมครูจากโรงเรียนมาช่วยราชการ ทำให้ผู้มาปฏิบัติงานในตำแหน่งสำคัญดังกล่าว ไม่มั่นใจในสภาพของตนเอง ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง

2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรดำเนินการแก้ไขปัญหาในเรื่องการขนส่งเครื่องมือ อุปกรณ์ขนาดใหญ่ของศูนย์วิชาการกลุ่ม โดยการกำหนดเงื่อนไขการส่งมอบถึงกลุ่มโรงเรียน เมื่อมีการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ หรือเครื่องมือดังกล่าวให้แก่กลุ่มโรงเรียน

3. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรเพิ่มความเอาใจใส่ ช่วยเหลือกลุ่มโรงเรียนในเรื่องการติดตามประเมินผลการใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของโรงเรียนภายในกลุ่มอย่างเป็นระบบสม่ำเสมอและใกล้ชิดกว่าที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

4. ควรจัดการประชุมสัมมนา หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงานในระดับเขตหรือระดับภาค หรือระดับประเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพ บุคลากรสำคัญของกลุ่มโรงเรียน

5. กลุ่มโรงเรียนควรให้ความสำคัญแก่งานการประชาสัมพันธ์มากขึ้น โดยจัดทำข่าวสารของกลุ่มโรงเรียนที่ทันต่อเหตุการณ์ ในรูปแบบแผ่นพับ หรือ จุลสารรายปักษ์ หรือรายเดือน ตลอดจนพัฒนาการประชาสัมพันธ์ ไปสู่รูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสม

6. กรรมการกลุ่มควรแสวงหาความรู้ ทักษะ และเทคนิค การทำงานรูปแบบคณะกรรมการที่ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูง ด้วยตนเองมากขึ้น เพื่อความมั่นคงและความสำเร็จของการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรทำการวิจัยเรื่องยุทธวิธีในการทำงานให้สำเร็จ ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
2. ควรทำการวิจัยเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี
3. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ประธานกลุ่ม บริหารงานกลุ่มโรงเรียนประสบผลสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานแก่ประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป